

Handwritten signature

AKADÉMIAI
LEVÉLTÁR

J a v a s l a t

a Magyar Tudományos Akadémia Elnökségének az 1956 évi ellenforradalmi eseményekkel kapcsolatos, személyi ügyekben hozandó határozatokra.

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke 1957. augusztus hó 24.-én kelt 71/6/57.számú utasításával bizottságot jelölt ki arra, hogy vizsgálja meg az Akadémia tagjaival, levelező tagjaival és az Akadémia keretében - bizottságaiban, intézményeiben stb. - működő tudományos dolgozókkal kapcsolatos, és az 1956 évi ellenforradalmi események idején tanusított magatartásuk miatt hozott fegyelmi határozatokat s tegyen javaslatot az ezek folytán az Akadémia által teendő intézkedésekre.

E megbízás alapján a kijelölt bizottság a következő javaslatot teszi:

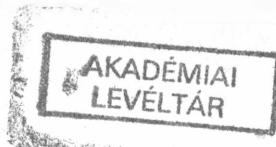
1.) A Magyar Tudományos Akadémia Elnöksége fogadja el a következő határozati javaslatot:

A.

A Magyar Tudományos Akadémia a hazánkban lezajlott ellenforradalmi eseményekkel kapcsolatban szükségesnek tartja, hogy következtetéseket vonjon le az Akadémia egyes tagjainak az ellenforradalmi események alatt s azokat követően tanusított magatartásából, s azokkal a tagokkal szemben, akiknek magatartása e szempontból kifogásolható, megfelelő intézkedéseket tegyen.

Az Akadémia elnöksége e lépésnél abból indul ki, hogy a Magyar Népköztársaság legfőbb tudományos szervében tagokká választott személyeknek a törvényekből és az alapszabályokból is folyó kötelességük, hogy a szocializmust építő népi demokratikus országunk tudósaihoz méltó magatartást tanusítsanak s különös tekintettel éppen az Akadémia kiemelkedő tudományos szerepére, e téren egyenesen példamutatóan járjanak elől a magyar dolgozó nép érdekeinek, államának, társadalmi rendjének védelmében.

AKA
1957
[Faint stamp]

B.

Az Akadémia elnöksége ezért kimondja, hogy egy évtől két évig terjedhető időtartamra fel lehet menteni, illetőleg el lehet tiltani

- a) akadémiai tisztségek viselésétől,
- b) az Akadémia akár belföldön, akár külföldön való képviseletétől

az Akadémiának azokat a rendes vagy levelező tagjait, akik az ellenforradalmi események idején vagy azokat követően akár az Akadémián, akár más munkakörükben tanusított magatartásukkal méltatlanokká váltak akadémiai tisztségek viselésére vagy az Akadémia képviseletére.

Az akadémiai tisztségtől való felmentés illetőleg eltiltás kiterjed az Elnökség határozatához képest az Akadémia meghatározott szerveiben (elnökség, osztályvezetőség, akadémiai bizottságok stb.) való tagságra vagy tisztségre, az Akadémia képviseletében való eljárás tilalma pedig kiterjed a bel- vagy külföldi kongresszusokon, konferenciákon, értekezleteken, küldöttségekben, tanulmányutakon stb. az Akadémia küldötteként való részvételre.

A felmentés illetőleg eltiltás az illető akadémiai tag tudományos munkásságát nem érinti és publikációs lehetőségeit

A felmentésről, illetőleg eltiltásról az Akadémia elnöksége határoz; erre javaslatot az elnök által kiküldött bizottság tesz.

C.

Az Akadémia elnöksége az A. pontban kifejtetteken túlmenően e határozatokkal megszünteti az Akadémia bizottságaiban, valamint az Akadémia folyóiratainak szerkesztőbizottságaiban tagként résztvevő, vagy azokban tisztséget viselő azon személyek bizottsági tagságát, vagy tisztségét, akiknek magatartása az A. pontban foglaltak szerint kifogásolható.

Erről az elnökségi bizottságok (szerkesztőbizottságok) tagjait, illetőleg tisztségviselőit az Akadémia elnöksége, az osztályhoz tartozó bizottságok (szerkesztőbizottságok) tagjait illetve tisztségviselőit az osztályvezetőségek értesítik.

Az Elnökség kivételesen fenntarthatja a jelen pont első bekezdésében említett személyek bizottsági tagságát, illetőleg tisztségét ha e személyek részvétele a bizottságokban nélkülözhetetlen. Az osztályokhoz tartozó bizottságok (szerkesztőbizottságok) tagjait (tisztségviselőit) illetően ilyen javaslatot az osztályvezetőségek tehetnek az Elnökségnek.

2.) A fentiek értelmében az Akadémia Elnöksége a következő határozatokat hozza:

a) Alexits György akadémikust, aki a fegyelmi eljárás során írásbeli megróvásban részesült, s aki jelenleg az Elnökség tagja, a III. Osztály vezetőségének tagja, a Matematikai Bizottság tagja, a III. Osztály Osztályközlemények főszerkesztője és az Acta Mathematica szerkesztőbizottsági tagja - az Elnökség felmenti elnökségi és osztályvezetői tagsága alól.

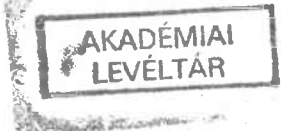
A nevezett egy éven belül tisztségekre nem választható meg.

b) Fodor Gábor akadémikust, akit a fegyelmi eljárás során elbocsátottak állásából, s aki a Szerves-Kémiai Bizottság tagja és a VII. Osztály Osztályközlemények és az Acta Chimica szerkesztőbizottsági tagja - felmenti az összes tisztségei alól.

A nevezett két éven belül tisztségekre nem választható meg.

c) Lissák Kálmán akadémikust, aki a fegyelmi eljárás során szóbeli megróvásban részesült, s aki az V. Osztály vezetőségének tagja, az Élettani Bizottság tagja, és az Acta Physiologica szerkesztőbizottságának tagja - felmenti osztályvezetői tagsága alól.

A nevezett egy éven belül tisztségekre nem választható meg.

- d) Máté Imre levelező tagot, akit a fegyelmi eljárás során elbocsátottak állásából, s aki a IV. Osztály vezetőségének tagja, a Botanikai Bizottság tagja, az Acta Botanica szerkesztőbizottsági tagja - felmenti osztályvezetői tagsága alól.
A nevezett két éven belül tisztségekre nem választható meg.
- e) Mosonyi Emil levelező tagot, akit a fegyelmi eljárás során elbocsátottak állásából, s aki a Hidrológiai Bizottság titkára - felmenti e tisztsége és tagsága alól.
A nevezett két éven belül tisztségekre nem választható meg.
- f) Nizsalovszky Endre akadémikust, akit a fegyelmi eljárás során elbocsátottak állásából, s aki a Jogtudományi Bizottság elnöke és a Magyar Tudomány szerkesztőbizottságának tagja - felmenti összes tisztségei alól.
A nevezett két éven belül tisztségekre nem választható.
- g) Szalai Sándor levelező tagot, akit a fegyelmi eljárás során elbocsátottak állásából, s aki a Könyv-és Folyóiratkiadó Bizottság, a Filozófiai, Pedagógiai és Lélektani Bizottság tagja - felmenti tisztségei alól.
A nevezett két éven belül tisztségekre nem választható.
- h) Szentágothay János levelező tagot, aki a fegyelmi eljárás során írásbeli megróvásban részesült, s aki a Biológiai Csoport vezetőségének tagja, a Morfológiai és a Kísérleti Állattani Bizottság elnöke és az Acta Biologica, az Acta Morphologica és a Biológiai Csoport Közleményei szerkesztő bizottságának tagja - felmenti csoportvezetői tagsága és mindkét bizottság elnöki tisztsége alól, azzal, hogy az említett bizottságoknak tagja marad.
A nevezett egy éven belül tisztségekre nem választható.

Az a)-H) pontok alatt felsoroltakat a meghatározott időszakokra az Elnökség eltilthatja az Akadémiának akár belföldön, akár külföldön való képviseletétől.

- 3) A Magyar Tudományos Akadémia elnöksége felhívja az osztályvezetőségeket és a Biológiai Csoport vezetését, hogy a fenti határozatokat saját hatáskörében 1957 december 15.-ig hajtsa végre, illetőleg érvényesítse.

Egyben felhívja az osztályvezetőségek illetve csoportvezetőségek figyelmét arra is, hogy 1957 december 31.-ig tegyenek javaslatot az Elnökségnek a bizottságok megújításáról, a személyi összetétel gondos megvizsgálásával.

Budapest, 1957. november.

(Bognár Géza)

(Jánossy Lajos)

(Hevesi Gyula)

(Major Máté)

